

Ondersteuning vir Ouers

Wat beteken dit om ondersteuning te gee by die opvoeding? Saamdink met en geïnteresseerd wees. Jou meelewe laat blyk. Jou inleef in 'n ander se gedagtes. Ruimte gee vir emosies. Maar dit beteken ook om jou eie swakheid te wys. Jou ondersteuning gee aan 'n ander. En veral baie luister. Dit is opvoedingsondersteuning. Dit kan vir almal nodig wees. Of jy nou in die rol van 'n opvoeder is wat ondersteuning nodig het of die rol het van iemand wat ondersteuning gee. Dit kan enigiemand wees. Of jy nou getroud is of nie. Jonk of oud. Man of vrou. Selfs wanneer jy kinders het of nie. So kan ons mekaar dien in die kerklike gemeenskap.

Wat is opvoedingsondersteuning?

'n Mens kan baie steun aan mekaar hê. So kan ons ook aan mekaar ondersteuning gee in die opvoeding van ons kinders.

Opvoeding is een van die mees verantwoordelike en intensiewe take waarmee ouers in hul lewe te doen kry. Hopelik sien jy dit ook as 'n mooi opdrag.

'n Taak is amper altyd makliker as 'n mens dit saam kan doen. Saam met jou man of jou vrou, saam met onderwysers, saam as familie, saam as vriende of saam met broers en susters.

Dit kan 'n gerusstelling wees as jy hoor dat by 'n ander die kinders partykeer ook maar sukkel "om bed toe te gaan".

Ouers wat oop durf te wees oor die suksesse by die opvoeding van die kinders, maar ook oor die moeites en foute, kan goeie opvoedingsondersteuners vir mekaar wees.

Hulp vra

By die opvoeding van die kinders kan dit moontlik wees dat ouers professionele hulp moet gaan soek. Opvoeding is nie eenvoudig nie. Hoe beskerm ons ons kinders in 'n wêreld waarin alles so oop geword het dat 'n mens amper bang word daarvoor?

Ouers en kinders kan die spoor heeltemal byster raak in die keuses wat gemaak moet word. Dit kan selfs so ver gaan dat ons van God en mense geen steun meer durf te verwag nie. Laat ons daarom ook nie te gou oordeel oor iemand wat, veral professionele, hulp vra nie.

Miskien wag ouers te lank om vir hulp te soek. Die drumpel om hulp te vra, ook van jou beste vriende, kan baie hoog wees. Tog sou dit heeltemal natuurlik moet wees om hulp te vra by die opvoeding.

As ons 'n opreg geteelde hond mooi wil leer, opvoed dus, huiwer ons nie om in te skryf by 'n hondeskool nie. En ons erken dit almal sonder skroom: Dit is nie eintlik die hond wat opgevoed en geleer word nie, maar dit is ons, die base, wat geleer word hoe om met die hond om te gaan.

Sou die opvoeding van kinders dan heeltemal vanself gaan? Is ons almal gebore opvoeders wat presies weet hoe en wat ons moet weet om ons eie kinders op te voed in die vrees van Sy Naam?

Om hulp by die opvoeding te vra, is daarom dieselfde as om verantwoordelikheid te neem. Om hulp te vra, is om te erken dat dit handig is om saam met iemand anders te dink.

By die opvoeding van ons kinders roep die HERE ons op om te doen wat in ons vermoë is. Daar kan tye wees dat die kommunikasie tussen ouer en kind heeltemal verkeerd loop, ondanks alle

inspanning. Dit vra vir aksie. Dit kan so maklik gebeur dat ouers dan die rol van 'n slagoffer aanneem. So 'n reaksie van moedeloosheid is verstaanbaar, maar dis nie verantwoord nie. In sulke tye is ondersteuning onontbeerlik.

Wat bied opvoedingsondersteuning

Die doel van opvoedingsondersteuning is die bevordering van 'n goeie verhouding tussen ouers en kinders. 'n Goeie verhouding is een van die voorwaardes vir 'n goeie en gesonde ontwikkeling van die kinders. Meestal weet jy as ouer baie goed hoe jy moet reageer, maar tog sal daar ook tye van twyfel wees. Op sulke oomblikke kan jy baie baat vind met iemand wat na jou luister, wat saam met jou dink.

Die opvoedingsondersteuning kan baie persoonlik wees, omdat jy met iemand oor 'n spesifieke probleemsituasie by die opvoeding praat. Opvoedingsondersteuning kan ook in groepsverband gebeur. Dit is baie belangrik om 'n oueraand by die skool by te woon. Jy kan baie leer oor hoe om bepaalde situasies in die opvoeding te verbeter, te verander of juis te voorkom.

'n Mens kan ook dink aan die sustersvereniging of Bybelstudiegroep. Baie keer kom daar tog opvoedingsituasies ter sprake waar mense vasloop en nie weet hoe om dit op te los nie. Dit is ook deel van gemeenskap beoefen, as ons mekaar kan leer vanuit die Woord van God.

Jongeres leer by oueres

As die gemeente van Christus as 'n gemeenskap funksioneer, kan jongeres ook baie by die oueres leer. Dit bly belangrik dat die oueres ook deel van die sustersvereniging of Bybelstudiegroep bly.

Oueraande word al gou afgeskeep as nog net die jongste op laerskool is.

Ons lees immers in Titus 2 verse 3 en 4

“dat die ou vroue ... leraresse moet wees van wat goed is, sodat hulle die jong vroue kan leer om versigtig te wees, kuis, huislik, goed, aan hul eie mans onderdanig, sodat die Woord van God nie belaster word nie.”

Veral by (beginnende) ouers kan daar 'n behoefte leef om kennis te kry oor die basisbeginsels van opvoeding. Sulke geleenthede is ideaal daarvoor dat die oueres vir die jongeres kan leer. Dit hoef nie net jou eie ma te wees wat vir jou leer nie.

Ons leef in 'n samelewing en tye waar dit normaal geword het om eerder vir jouself te leef as om vir 'n ander iets te beteken. Elkeen is 'baas op sy eie plaas' en mag hom of haar tog net nie 'bemoei' met 'n ander nie. Dit het moeilik geword om nog aan mekaar ondersteuning te gee en te ontvang, omdat elkeen net besig is met sy eie.

Daardeur besef mense ook nie meer altyd wat 'n ander dalk glad nie (meer) weet nie. Ons kan binne ons kerkgemeenskap baie aan en van mekaar leer.

Basisbeginsels

Wat ouers self nodig het, het kinders ook nodig. Miskien kan die volgende basisbeginsels help om weer oor opvoeding te besin. Ook in die opvoedingsondersteuning. 'Wat het ons kinders eintlik nodig?' is die vraag om 'n aantal basisbeginsels uit te lig. En hierdie basisbeginsels het jy as ouer dus ook net so nodig.

- gesien word as 'n geskenk
Kinders kom agter dat hulle 'n geskenk is. Ons is versigtig met die *“kunstig, geweefde borduursels”* deur ons Skepper gemaak (Psalm 139:15).
- duidelike reëls en grense
Kinders weet wat mag en wat nie mag nie. Dit gee vir kinders 'n veilige gevoel.
- waardering en komplimente

Kinders hoor wat hulle goed doen. Alle kinders – ook klein, hiperaktiewe peuters en dwarstrekkerige tieners – doen baie dinge reg.

- aandag, warmte, positiewe atmosfeer, geborgenheid, liefde
Kinders het behoefte aan troostende woorde, 'n knipoog, 'n drukkie. En aan ouers wat rêrig aanwesig is.
- om gevoelens uit te spreek
Ons het almal gevoelens, aangenaam maar ook minder aangenaam. Kinders moet hulle gevoelens kan uitspreek. Opgekropte gevoelens kan negatiewe gevolge hê.
- ernstig geneem word
Ons wil almal graag hê dat daar rekening met ons gehou word. Dit beteken dat ons goed na ons kinders luister en weet wat hulle regtig probeer sê.
- geduld
Kinders moet baie dinge leer. Dit kan hulle onmoontlik alles op een slag doen. Dit is baie lekker as daar iemand is wat dit verstaan en aanvaar.
- ruimte om te wys wat hulle kan doen
Kinders moet stadigaan selfstandig word. Dit kan net gebeur as hulle soms die kans kry om te wys wat hulle reeds kan doen.
- 'n voorbeeld wat hulle kan navolg
Elke kind soek wel iemand na wie hy/sy wil lyk. Dit kan 'n pa of ma wees, 'n onderwyser, 'n ouer kind. Elkeen kan 'n voorbeeld wees. Tree so op dat jou kind ook graag vir jou as voorbeeld wil gebruik.

As ouer kan jy dus ook nooit op gelyke voet met jou kind staan nie. Dit maak nie saak watter ouderdom die ouer of die kind is nie. Jy moet vriendelik wees, maar jy word nooit jou kind se vriend nie.

Ten slotte

Goeie opvoedingsondersteuners kan ouers wys op die krag wat daar is in die besig wees met die alledaagse gebeurtenisse. As 'n mens mooi daarvoor dink, is opvoeding juis die aandag en tyd vir die daaglikse aspekte van die lewe, soos:

- was en aantrek
- maaltye en koffie-/teetye
- werk en leer
- vier van verjaarsdae en feesdae
- speel en gesinsuitstappies
- bed toe gaan

Is dit nie pragtig dat 'n mens juis in die daaglikse 'sleur' van die gewone dinge mekaar mag ondersteun, help, vertroos en aanmoedig nie?

Laat ons daarom vir mekaar goeie opvoedingsondersteuners wees in diens van God se Koninkryk.

Petrie Eefting